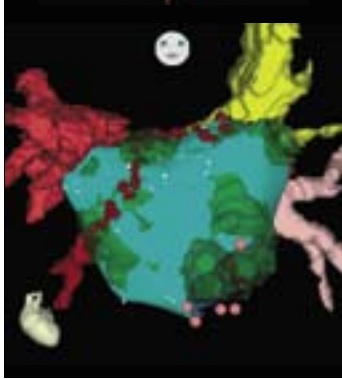
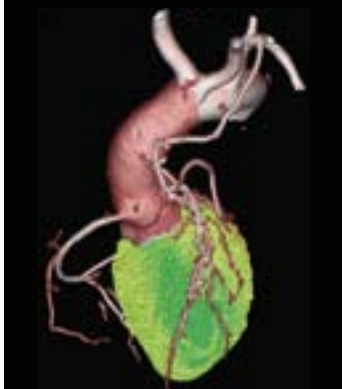
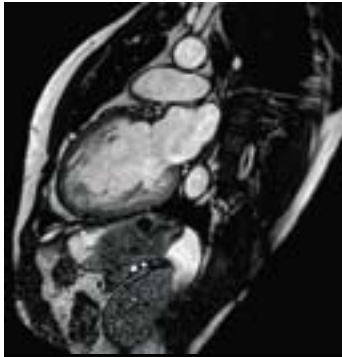

KARDIOLOGIAN
EDISTYSASKELEITA
1997–2007

KARDIOLOGIAN
EDISTYSASKELEITA
1997–2007

Kustantaja: Suomen Kardiologinen Seura
Kirjapaino: Kalevaprint Oy 2008

ISBN 978-952-92-3129-4

SISÄLLYS

Kiitos	8
1 Johdanto	10
2 Sydänsairauksien diagnostiikka ja hoito	14
2.1 Akuutin koronaarisyndrooman hoidon kehittyminen	15
2.1.1 Diagnostiikan muutokset	15
2.1.2 Aikainen invasiivinen hoito valtaa alaa ei-ST-nousu akuutin koronaarisyndrooman hoidossa	16
2.1.3 ST-nousuinfarktin hoidon kehittyminen	17
2.2 Stabiilin sepelvaltimotaudin diagnostiikan ja invasiivisen hoidon kehitys 1997–2007	18
2.2.1 Non-invasiiviset tutkimusmenetelmät	19
2.2.2 Invasiiviset tutkimusmenetelmät	20
2.2.3 Invasiivisen hoidon kehittyminen	21
2.3 Rytmihäiriöiden tuntemus ja hoito	24
2.3.1 Yleistä	24
2.3.2 Lisälyönnit	25
2.3.3 Supraventrikulaarinen takykardia	26
2.3.4 Eteisvärinä	26
2.3.5 Kammiotakykardia	28
2.3.6 Tahdistinhoito	28
2.3.7 Rytmihäiriöiden kajoavan hoidon kustannukset verrattuna muihin sydänpotilaiden hoitoihin	29
2.3.8 Lopuksi	30

2.4	Sydämen vajaatoiminnan hoidon kehitys Suomessa Kardiologisen Seuran 40-vuotisen toiminnan aikana	31
2.4.1	Elohopeadiureetit ja spironolaktoni.....	31
2.4.2	Potilaiden kirjo muuttuu	32
2.4.3	Sydämen vajaatoiminnan diagnostiikan kehittyminen.....	32
2.4.4	Sydänkirurgiasta apua myös sydämen vajaatoimintaan	33
2.4.5	Uusia lääkehoitoja käyttöön	33
2.4.6	Kliininen taito edelleen tarpeellinen.....	35
2.5	Sydänlasten hoidon kehitys	35
2.5.1	Sydänleikkausten keskittäminen	35
2.5.2	Keskittäminen kannattaa	37
2.5.3	Yhä nuorempana, yhä vaikeampia vikoja.....	37
2.5.4	Kysyntä ylittää lisääntyneenkin tarjonnan	38
2.5.5	Sydänkatetroinnit.....	38
2.5.6	Rytmihäiriöiden tutkimus ja hoito.....	39
2.5.7	Ultraäänitutkimukset	40
2.5.8	Sikiökin tutkitaan ultraäänellä	41
2.5.9	Erikoislääkäriin virat ja koulutus.....	41
2.5.10	Nykytilanne.....	43
2.6	Sydänkirurgian kehitys 1997–2007.....	44
2.6.1	Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus.....	44
2.6.2	Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus ilman sydän-keuhkokonetta (OPCAB)	47
2.6.3	Läppäkirurgia.....	48
2.6.4	Rytmihäiriökirurgia	49
2.7	Sydänpotilaiden lääkehoidon edistysaskeleita.....	50
2.7.1	Seerumin lipidejä pienentävä hoito.....	50
2.7.2	Kohonnutta verenpainetta alentava hoito.....	52
2.7.3	Antikoagulaatiohoito eteisvärinässä.....	54
2.7.4	Avohoidon lääkemyynnin kehitys	54
2.8	Sydämen kuvantamisen kehittyminen	55
2.8.1	Sydämen isotooppitutkimukset.....	55
2.8.2	Kaikukardiografia.....	58
3	Tieteellinen toiminta.....	60
3.1	Tutkimustoiminnan kehittyminen.....	61

3.2	Helsingin yliopisto	62
3.3	Oulun Yliopisto.....	63
3.4	Kuopion Yliopisto	64
3.5	Turun yliopisto.....	64
3.6	Tampereen yliopisto.....	65
3.7	Lopuksi	65
4	Kardiologikoulutus Suomessa	66
4.1	Koulutuksen alkuvaiheet	67
4.2	Koulutus laajenee	67
4.3	Nopean kasvun vaihe.....	68
4.4	Kardiologinen Seura kardiologien kouluttajana.....	69
4.5	Koulutuksen nykytila	70
4.6	Kehitysnäkymiä	71
5	Kansainvälinen yhteistyö.....	72
5.1	European Society of Cardiology (ESC).....	73
5.1.1	ESC:n perustaminen	73
5.1.2	Kongressit – kokoukset alkuun neljän vuoden välein.....	73
5.1.3	European Heart Journal perustetaan ja kongressi vuosittaiseksi	73
5.1.4	ESC rakentaa päämajan.....	74
5.1.5	ESC:n terveystieteellinen rooli 2000-luvulla	74
5.1.6	Jäsenyhdistyksiä Välimeren etelä- ja itäpuolelta.....	75
5.1.7	Koulutus on ESC:n tärkeä ja näkyvä toimintamuoto	77
5.1.8	European Heart Journalista arvostettu lehti	77
5.1.9	Selvitykset ja eurooppalaiset hoitosuositukset.....	77
5.2	Pohjoismainen yhteistyö.....	78
6	Suomen Kardiologinen Seura-.....	80
6.1	Jäsenet	81
6.1.1	Henkilöjäsenet	81
6.1.2	Kunniajäsenet.....	82
6.1.3	Hallituksen virkailijat.....	83
6.1.4	Kannatusjäsenet	84
6.1.5	Jaokset.....	86
6.2	Kokoustoiminta.....	87
6.2.1	Vuosikokous.....	87
6.2.2	Progress report -kokoukset ja nuorten tutkijain palkinnot.....	88

6.2.3	Syyskokous.....	90
6.2.4	Pentti Halonen -palkinto syyskokouksen yhteydessä 2006 alkaen	92
6.2.5	Tietoiskut.....	93
6.2.6	Cardiology Update – Saariselkä	93
6.2.7	Käytännön kardiologiaa kardiologeille – Levi.....	94
6.3	Seuran tiedotustoiminta	95
6.3.1	Sydänääni.....	95
6.3.2	www-sivu Internetissä	95
6.4	Seuran hallituksen toiminta	96
6.5	Seuran toimisto	99
6.5.1	Toimistos sihteeri salkussa tai kotona.....	99
6.5.2	Puolinaista aloittaa sihteerinä Oulussa	100
6.5.3	Toimisto siirtyy Kuopioon – työhuoneena alkuun viisi neliometriä ikkunatta	100
6.5.4	Tampereella löytyy ikkunat ja katto nousee	101
6.5.5	Seura ostaa toimistosihteerille työsuhdeasunnon.....	101
6.5.6	Puolinaisesta sihteeristä kahdeksi	102
6.5.7	Toimisto jakautuu Ouluun ja Helsinkiin.....	102
7	Sydänpotilaiden hoidon järjestäminen maassamme	104
7.1	Invasiivinen kardiologia keskussairaaloissa.....	105
7.1.1	Vaasan keskussairaala aloitti ensimmäisenä keskussairaalan sepelvaltimoiden varjoainekuvaukset	105
7.1.2	Ensimmäinen keskussairaalassa tehty pallolaajennus Vaasassa	107
7.1.3	Varjoainekuvaukset yleistyvät.....	108
7.1.4	Invasiivisen kardiologian hyödyt keskussairaaloissa.....	109
7.1.5	Alueellinen toiminta suunnitelmallisesti OYS:n erityisvastuualueella	109
7.1.6	Invasiivisen kardiologian taloudellisuus keskussairaaloissa.....	110
7.2	Käypä Hoito -suositukset hoitokäytäntöjen ohjaajana ja kehittäjänä	111
7.2.1	Hoitosuositukset: näyttöön perustuvan diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen työvälineet	111
7.2.2	Kardiologiset hoitosuositukset	111
7.2.3	Hoitosuosituksen laatiminen on asiantuntijoiden tehtävä.....	112
7.2.4	Hoitosuosituksen tulevaisuus	113

7.3	Sydänpotilaiden kiireellisen hoidon / päivystyksen hallinnolliset ratkaisut	114
7.3.1	Kardiologien niukkuus ja invasiivisten keskuksien hajasijoitus ja pienuus päivystyksen käynnistämistä estävänä tekijänä	114
7.3.2	Kunnallishallinnon kiemurat ja jähmeys, esimerkki KYS:stä.....	115
7.3.3	Keskussairaalat hoitavat potilaansa, yliopistosairaalan päivystystä ei juuri tarvita viikonloppuisin	116
7.3.4	Aloitettua toimintaa ei lopeteta	116
7.3.5	Kokemukset muissa sairaaloissa samankaltaisia	117
8	Kurkistus tulevaan.....	118
8.1	Väestön ikärakenteen muutos.....	119
8.2	Sydän- ja verisuonisairaudet tulevaisuudessa	120
8.3	Sydän- ja verisuonisairauksien ehkäisy.....	103
8.4	Kardiologia tulevaisuudessa	121
8.4.1	Kardiologisten toimintojen koordinointi	121
8.4.2	Sydänkeskukset Suomeen?	121
8.4.3	Kardiologiset rekisterit	122
8.4.4	Kardiologien tarve ja koulutus	122
8.4.5	Sepelvaltimotaudin hoito	123
8.4.6	Läppäsairauksien hoito.....	125
8.4.7	Rytmihäiriöiden hoito	126
8.4.8	Sydämen vajaatoiminnan hoito.....	127
8.4.9	Sydämen kuvantaminen	128
8.5	Suomen Kardiologisen Seuran tulevaisuus	129
8.5.1	Koulutus.....	129
8.5.2	Sydänääni.....	130
8.5.3	Seura terveystieteellisenä vaikuttajana	130
8.5.4	Kansainvälinen yhteistyö.....	131
9	Kunniajäsenten haastatteluja	132
9.1	Pentti Siltanen, vuoden 1992 kunniajäsen.....	133
9.2	Eric Ivar Wallgren, vuoden 1995 kunniajäsen	139
9.3	Risto Kala, vuoden 2006 kunniajäsen	142

KIITOS

Suomen Kardiologinen Seura kiittää sydämellisesti:

Matti Halista ja Markku Ikäheimoa historiikin suunnittelusta, aineiston keruusta ja kirjan toimittamisesta,

Pirjo Mustosta kirjan taiton ja painatuksen valvonnasta,

kaikkia historiikin kirjoittajia,

Seuran hallitusta ja toimistopäällikkö Tuija Rantaa tekstin oikoluvusta,

sekä seuraavia Seuran kannatusjäseniä, jotka ovat tukeneet historiikin painatusta:

AstraZeneca Oy
Boehringer Ingelheim Finland Ky
Boston Scientific
Oy Eli Lilly Finland Ab
Fenno Medical Oy
GE Healthcare Finland Oy
Johnson & Johnson Finland
Oy Leiras Finland Ab
Meda Oy
Medtronic Finland Oy
MSD Finland Oy
Novartis Finland Oy
Oriola Oy
Orion Pharma
Pfizer Oy
sanofi-aventis Oy
Schering-Plough Oy
Servier Finland Oy
Siemens Ab
St. Jude Medical Finland Oy
WL-Medical Oy

Juha Hartikainen
puheenjohtaja
Suomen Kardiologinen Seura ry.